

Elinvoimaa lähiruoasta - teemailtapäivä 14.6.2018

Elinvoimaa lähiruoasta –hanke

Virtain kaupunki, Ruoveden kunta, TAMK ja Ahlman, Pirkanmaan liiton AIKO-rahoitus 1.1.-31.12.2018

Toimenpiteet

- 1) Selvitetään lähituottajien tuotantovolyymit
- 2) Kartoitetaan julkisten keittiöiden tuotteet ja määrät, sekä kasvupotentiaali tuotteista mitä julkisissa keittiöissä olisi mahdollista käyttää
- 3) Edistetään uusia kumppanuuksia, saattamalla alkutuottajat ja julkisten keittiöiden raaka-ainehankinnoista vastaavat sekä tukkurit neuvottelemaan yhteistyömahdollisuuksista ja tuotteiden kehittämisestä nykyistä paremmin kysyntää vastaavaksi
- 4) Kehitetään malli hankintaprosessista, jolla lähiruoan käyttöä voidaan edistää huomioiden uuden hankintalain mahdollisuudet
- 5) Luodaan uutta reseptiikkaa ammattikeittiöihin

Marraskuussa järjestetään MAHVA –hankkeen (Turun yliopiston Brahea-keskus, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti ja Savon koulutuskuntayhtymä / EkoCentria) kanssa yhteinen seminaaripäivä Virroilla.

- Kohderyhmä maaseudun pk-yrittäjät, järjestöt ja julkisia hankintoja tekevät hankintayksiköt sekä pk-yrittäjien kehittämis-, neuvonta- ja tukitehtävissä toimivat henkilöt.

Elinvoimaa lähiruoasta –kampanja

- Facebook ja Instagram, #elinvoimaalähiruoasta

Julkiskeittiölle tehty kartoitus

- Vastauksia ruokapalvelupäälliköiltä 13 kpl
- 53% vastasi, että lähiruoka on huomioitu kunnan tai kaupungin strategiassa. Vastaajat ilmoittivat lähiruoan osuuden olevan 0-5% välillä elintarvikeostoista
- Keskusteluissa nousi esille lähiruoka, mikä luokitellaan lähiruoaksi? kotimaisuus, sydänmerkki ja luomu
- 73 % vastaajista halusi lisätä lähituotteiden käyttöä, erityisesti esille nousi peruna, juurekset, tomaatit ja kurkku, marjat, leipä, hiutaleet, (lihatuotteet)
- Koettiin, ettei lähituotteista ole tarpeeksi tietoa, eikä keittiöiden odotuksista tuotteiden osalta ole tiedotettu tarpeeksi tuottajilla – toiveissa vuoropuhelun lisääntyminen tuottajien ja keittiöiden välillä, innovointi, koe-erät, tuottajien tapaamiset, hankintaosaaminen (tuottajat ja keittiöt)
- Tiedon lisäämisen keinoja kouluilla: vanhempainillat, nuoria mukaan ruokalistasuunnitteluun,
- Julkiskeittiöiden tiedottaminen, kun käytetään raaka-aineita, joiden alkuperä tiedetään, tarjotaan kotimaista, terveellistä ja lähellä tuotettua, siitä pitää viestiä

Lähiruoan käytön aluetaloudelliset vaikutukset Pirkanmaalla

- Kyselyyn vastanneet hankintarenkaat- ja yksiköt (6kpl) ilmoittivat hankkivansa tällä hetkellä 10 % elintarvikkeista omasta maakunnasta vuonna 2014.
- Vastaajien mukaan lähituotteiden hankinnassa olisi odotettavissa melko suurta kasvua.
- Tällä hetkellä hankintarenkaiden elintarvikkeiden kokonaishankintojen arvo oli lähes 20 miljoonaa euroa, eli vastaajat ostavat julkisektoriin lähiruokaa hieman alle 2 miljoonalla eurolla vuosittain.
- Muualta Suomesta ostetaan 58 % ja ulkomailta 32 % elintarvikehankinnoista.
- Merkittävimpiä omasta maakunnasta ostettavia tuotteita ovat leipomotuotteet, peruna ja lihatuotteet. Sesongin mukaan myös kasvikset ja marjat ovat tärkeitä läheltä ostettavia tuoteryhmiä.

Lähde: *Työtä ja hyvinvointia! Lähiruoan käytön aluetaloudelliset vaikutukset suomen maakunnissa, Helsingin yliopisto. Leena Viitaharju, Susanna Määttä, Outi Hakala ja Hannu Törmä (2014).*

Lähiruoan käytön aluetaloudelliset vaikutukset Pirkanmaalla

- ”Julkiskeittiöiden tarpeisiin sopivat tuotteet, toimitusmäärät ja logistiset ratkaisut, yritysten välinen yhteistyö sekä kilpailukykyiset hinnat ovat tärkeitä tekijöitä, jotka vaikuttavat hankintarenkaiden mahdollisuuksiin käyttää paikallisia tuotteita. **Vastauksissa ehdotettiin myös lähiruokatukkujen kehittämistä. Vastauksista nousee esiin myös se, miten monin tavoin julkiskeittiöt voivat välittää asiakkailleen lähiruoan merkitystä”**

Lähde: *Työtä ja hyvinvointia! Lähiruoan käytön aluetaloudelliset vaikutukset suomen maakunnissa, Helsingin yliopisto. Leena viitaharju, Susanna Määttä, Outi Hakala ja Hannu Törmä (2014).*